
STUDIA

NAD

AUTORYTARYZMEM I TOTALITARYZMEM

38, nr 2

STUDIA

NAD

AUTORYTARYZMEM I TOTALITARYZMEM

38, nr 2

DAWNEJ STUDIA NAD FASZYZMEM I ZBRODNIAМИ HITLEROWSKIMI

pod redakcją
Marka Maciejewskiego
i Tomasza Schefflera

WROCLAW 2016
WYDAWNICTWO UNIwersYTETU WROCLAWSKIEGO

Komitet Redakcyjny

Jerzy W. Borejsza (Polska), Adam Bosiacki (Polska),
Zbigniew Brzeziński (USA), Shinsuke Hosoda (Japonia), Michal Kubát (Czechy),
Marek Maciejewski (przewodniczący, Polska), Henryk Malewski (Litwa),
Henryk Olszewski (Polska), Richard Pipes (USA), Ryszard Skarzyński (Polska),
Alessandro Vitale (Włochy), Roland Wittmann (Niemcy)

Redaktor naczelny
Marek Maciejewski

Sekretarz Redakcji
Weronika Chwastyk

Redaktorzy tomu
Marek Maciejewski
Tomasz Scheffler

Stali recenzenci

Konstantin Bieliakov, Adam Bosiacki, Zbigniew Brzeziński, Maciej Chmieliński,
Krystyna Chojnicka, Anna Citkowska-Kimla, Lech Dubel, Barbara Gola, Leonard Górnicki,
Shinsuke Hosoda, Tytus Jaskułowski, Piotr Kimla, Ewa Kozerska, Jarosław Kostrubiec,
Michal Kubát, Elżbieta Kundera, Małgorzata Łuszczzyńska, Henryk Malewski, Henryk Olszewski,
Richard Pipes, Arkady Rzegocki, Witold Stańkowski, Anna Strużyńska-Kujałowicz,
Andrzej Szymański, Alessandro Vitale, Roland Wittmann, Maria Zmierczak, Olha Zolotar

© Copyright by Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.
Wrocław 2016

ISSN 0239-6661 (AUWr)   ISSN 2300-7249 (SnAiT)

Nakład: 150 egz.

Wersją pierwotną Czasopisma jest wersja drukowana

Publikacja przygotowana w Wydawnictwie Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.
50-137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 15
tel. 71 3752885, e-mail: marketing@uwur.com.pl

Spis treści

Artykuły problemowe

Roman Bäcker, Kategorie teoretyczne totalitaryzmu a badania empiryczne	7
Jolanta Ambrosewicz-Jacobs, „...wobec rozmiarów Zagłady świat doświadczył ogromnej winy...”. Debaty wokół nauczania o Holokauście	19
Wojciech Kapica, Domniemane i rzeczywiste kontakty prominentów nazistowskich z polskością przed 1933 rokiem	35
Łukasz Stępkowski, The Notion of Effectiveness in the Law of the European Union	81

Artykuły recenzyjne i sprawozdawcze

Maria Zmierczak, Waław Makowski — teoretyk i praktyk polskiego autorytaryzmu, bohater dwóch poświęconych mu monografii	99
Łukasz Denys, Kiedy sacrum sprofanowano, czyli sanktuarium św. Anny w czasie II wojny światowej	109

Contents

Articles

Roman Bäcker, The theoretical categories of totalitarianism and empirical research	7
Jolanta Ambrosewicz-Jacobs, "...the world felt a huge guilt over the scale of the Holocaust..." Debates surrounding the teaching about the Holocaust	19
Wojciech Kapica, Alleged and actual contacts of prominent Nazis with Polishness before 1933	35
Łukasz Stępkowski, The notion of effectiveness in the law of the European Union	81

Review articles

Maria Zmierczak, Waław Makowski — a theorist and practitioner of Polish authoritarianism, protagonist of two monographs	99
Łukasz Denys, When sacrum was desecrated, that is St. Anna's sanctuary during Second World War	109